

ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ ОМУЊГОРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР ШАҲРИ ПАНҶАКЕНТ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН
ТАДЖИКСКИЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ В Г. ПЕНДЖИКЕНТ

ПАЁМИ ДОНИШКАДА ВЕСТНИК ИНСТИТУТА HERALD OF INSTITUTE

НАШРИ МАХСУС / СПЕЦИАЛЬНЫЙ ВЫПУСК / SPECIAL EDITION

БО ҲАМКОРӢ БО ТАХРИРИЯТИ МАҚАЛЛАҲОИ ИЛМӢ-
ПАЖӢҲИШИИ “АНВОРИ ИЛМ” ВА “ТАФАККУРИ ТАЪРИХ”

СОВМЕСТНО С РЕДАКЦИЕЙ НАУЧНО-
ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ ЖУРНАЛОВ «АНВОРИ ИЛМ» И
«ТАФАККУРИ ТАЪРИХ»

IN COLLABORATION WITH THE EDITORIAL STAFF OF THE
RESEARCH JOURNALS "ANVORI ILM" AND "TAFAKKURI
TARIKH"

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ ОМУЌЗОРИИ ТОҶИКИСТОН
ДАР ШАҲРИ ПАНҶАКЕНТ**

МАВОДИ

анҷумани илмӣ-амалии байналмилалӣ “Масоили мубрами таърих, фарҳанг, таърихнигорӣ ва манбаъшиносии халқҳои Осиёи Миёна”, дар Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар шаҳри Панҷакент, ба муносибати 60 солагии доктори фанҳои таърих, профессор Воҳидов Шодмон Ҳусейнович

МАТЕРИАЛЫ

научно-практической международной конференции “Актуальные проблемы истории, истории культуры, историографии и источниковедения истории народов Средней Азии” в Таджикском педагогическом институте в городе Пенджикент, в честь 60-летия доктора исторических наук, профессора Вохидова Шодмона Хусейновича

MATERIALS

scientific-practical international conference "Actual problems of history, cultural history, historiography and source study of the history of the peoples of Central Asia" at the Tajik Pedagogical Institute in the city of Penjikent, in honor of the 60th anniversary of Doctor of Historical Sciences, Professor Vohidov Shodmon Khuseinovich

Панҷакент - 2021

МАВОДИ анчумани илмӣ-амалии байналмилалӣ “Масоили мубрами таърих, фарҳанг, таърихнигорӣ ва манбаъшиносии халқҳои Осиёи Миёна”, дар Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар шаҳри Панҷакент, ба муносибати 60 солагии доктори фанҳои таърих, профессор Воҳидов Шодмон Ҳусейнович – Панҷакент, 2021. – 884 с.

Ҳайати таҳрирӣ/Редакционная коллегия:

Ансорӣ М.Қ. – раис, Аханов Б.Ф. (Қазоқистон), Петрусеевич А.А., Эркинов А. С., Пулатов М.Э., (Ўзбекистон), Воҳидов Ш.Х. (муҳаррири масъул), Шарифова Г.Х. (муовини раис ва котиби масъул), Абдуллоев Ш. У., Мақсудов З.О., Ансорӣ М.М., Комилов А., Исроилов С., Худойназаров М., Сирочзода Ф., Салихов Н., Турсунов Н., Ғаффоров Ш. С. Холиқова Р.Э. Эшов Б.(Ўзбекистон)

Муқарризон:

Қурбонов Ш., номзади улуми таърих, профессор (Тоҷикистон)
Турсунов С. доктори улуми таърих, профессор (Ўзбекистон)
Холиқова Р., доктори улуми таърих, профессор (Ўзбекистон)

Баъзе фикр ва хулосаҳои дар маҷмӯа омада бо нуқтаи назари таҳририят созгор наомаданаш мумкин аст. Барои дурустии иқтибос, ҳавола ва пайнавиштҳо дараҷаи илмӣ, услуб ва баёни мақолаҳо муаллифҳо масъуланд.

Мнение редколлегии не всегда совпадает с мнением авторов. За достоверность цитат и ссылок, научный уровень, стилистику статей ответственны авторы.

The opinion of the editorial board does not always coincide with the opinion of the authors. Authors are responsible for the reliability of citations and references, the scientific level, and the style of articles.

Дар асоси қарори Шӯрои олимони Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар шаҳри Панҷакент ба нашр тавсия дода шуд (суратчаласаи № 10 аз 28 декабри соли 2021).

© ДОТП, “Паёми донишкада”, “Анвори илм”,
“Тафаккури таърих” соли 2021.

комгориҳои бештаре интизоранд. Дуо мекунем, ки шасти камолоти ӯ шасти бурдбориҳои беназир бошад ва килки тари эҷодаш ҳеҷ гоҳ хушк нашавад!

Тутии табъатон шакархо бошад,

Устои азиз!

Хушо, хуршеди умрат ҷовидон бошад,

Сари болои ту то Қаққашон бошад!

“ЁШ ТУРКЛАР” ИНҚИЛОБИДАН СӢНГ БУХОРОДА УСМОНИЙЛАР ТАЪСИРИНИНГ ОШИБ БОРИШИДА МАТБУОТ НАШРЛАРИНИНГ ӢРНИ

Шодиева Шахло Солиевна,

Бухоро давлат университети II босқич таянч докторанти

sh.shodieva_1991@mail.ru tel: +99893 473 36 39

Аннотация; Мазкур мақолада Усманийлар империясида содир бўлган “Ёш турклар” инқилобининг Бухоро амирлигига таъсири, инқилобдан кейинги даврда Бухоро амирлигига Усманийлар давлатида чоп этиб бориладиган матбуот нашрларининг кириб келиш жараёнлари, шунингдек, уларда тарғиб этиладиган антирусс кайфиятидаги мақолаларга Бухоро амирлиги аҳолиси ва Россия империяси маъмурларининг муносабатлари архив маълумотлари ва тарихий адабиётлар асосида таҳлил қилинган.

Калит сўзлар: “Ёш турклар”, “Панисломизм”, “Таарифи муслимин”, “Сироти мустақим”, “Сирож ал-Ахбор Афғония”

Роль прессы в усилении османского влияния в Бухаре после революции “младотурков”

Шахло Солиевна Шодиева,

докторант Бухарского

государственного университета

sh.shodiyeva_1991@mail.ru

Аннотация

В данной статье, основанной на архивных данных и исторической литературе, обсуждается влияние младотуркской революции в Османской империи на Бухарский эмират, публикации изданные в Турции, а также позиция жителей Бухарского эмирата и политики российских официальных лиц к статьям в антирусском настроении.

Ключевые слова: «Младотурки», «Панисламизм», «Таарифи Муслим», «Сироти Мустақим», «Сиродж аль-Ахбар Афганистан».

The role of the press in strengthening Ottoman influence in Bukhara after the “Young Turks” revolution

Shakhlo S.Shodieva,

PhD student, Bukhara state university

sh.shodiyeva_1991@mail.ru

ABSTRACT

This article, based on archival data and historical literature, discusses the impact of the Young Turks revolution in the Ottoman Empire on the Bukhara Emirate, publications published in Turkey, as well as the position of the residents of the Bukhara Emirate and the policy of Russian officials towards articles in an anti-Russian mood.

Key words: "Young Turks", "Pan-Islamism", "Taarifi Muslim", "Siroti Mustakim", "Siroj al-Akhbar Afghanistan".

Усманий турк давлати XX аср бошларида ҳам ўзининг Шарқ мусулмон давлатлари орасидаги етакчилик мавқеини сақлаб келаётган эди. Усманийлар империясидаги ижтимоий-сиёсий ўзгаришлар бошқа Шарқ мусулмон мамлакатларида ҳам шу каби ўзгаришлар учун туртки вазифасини ўтаган. 1907-1908 йиллардаги Усманийлар салтанатида содир бўлган “Ёш турклар” инқилоби ҳам бошқа Шарқ мамлакатларида Усманийлар салтанатидаги сингари антифеодал чиқишлар, ислохотчилик ҳаракатларининг авж олишига туртки бўлиб хизмат қилганлиги Н.А. Халфин тадқиқотларида келтириб ўтилган¹. Шу билан бир қаторда Бухорода ҳам айнан “Ёш турклар” инқилобидан сўнг жадидларнинг чиқишлари, янги усулда таълим бериш ва замонавий фан-техника ютуқларидан фойдаланишга бўлган интилиш кучайиб кетганлигини кўриш мумкин. Бухорода зиёли ва тараққийпарварларнинг амирлик тартибларидан норозиликлари талайгина бўлиб, булар қолоқ бошқарув, самарасиз таълим ва соғлиқни сақлаш, қолоқлик ва шу каби ижтимоий-иқтисодий соҳалардан ташқари Россия империясига қарамлик ҳолатлари ҳам бор эдики, бу ҳол Россия империясининг олий табақаларида ҳам муҳокамаларга сабаб бўлиб бормоқда эди.

Усманийлар салтанатидаги инқилобдан сўнг, Бухоро ва Афғонистонга эътибор янада кучайиб кетади. Турк тарғиботчиларининг Бухорога кириб келиши кўпайди. Тарғиботчилар орасида Усманий ҳукуматининг нуфузли шахслари ҳам мавжуд бўлиб, Россия империясининг Истамбулдаги элчихонасининг 1910 йил 29 сентябрда Россия империя ташқи ишлар вазирлигига йўллаган 215-сонли мактубида, шу йили София (Болгария)дан “Бирлик ва тараққиёт” жамиятининг амалда иккинчи даражадаги кишиси ҳисобланган Солиҳ афанди ва унинг фаолияти хусусида вазирликни огоҳлантиради. Унинг Россия империяси ҳудудига сафаридан мақсади татар мусулмонлари ва бухороликлар орасида “Панисломизм” ғоясини кучайтириши лозим бўлганлигини маълум қилган. Архив манбасидаги маълумотларда Солиҳ афанди Петербургга келиб, Усманий элчиси Тархун пошо ва Германия элчиси билан учрашиб, немис элчисига қандайдир мактуб топширгани ва шундан сўнг ўзи Бухоро томонга кетгани қайд этилган².

Усманийлар салтанати ҳудудида ҳам Бухорони тараққий эттириш, Усманийлардаги сингари давлат қурилишига эришиш, замонавий илм-фан ютуқларини қўлга киритиш орқали миллий мустақилликка эришиш, турклар ёрдамида замонавий билимлар олиб, сўнг Бухорода ўз ватандошларига замонавий билимлар бериш ҳаракати вужудга келади. “Туркия конституцияси эълон қилинган, Константинополда “Бухоро илми маориф жамияти³” тузилди. Бу “Бирлик ва тараққиёт” жамиятининг (Бу жамият 1889 йил тузилган-Ш.Ш) йирик бўлимларидан бирини ташкил қилади. Бу бўлим Бухоро ва Қошғар (Хитой)дан талабаларни танлаб олиш ва Константинополдаги ҳарбий ва бошқа мактабларга жойлаштириш билан шуғулланади. Мазкур бўлимни “панислом”чи доктор Нажим бошқарган. Ўқувчилар ҳозирда юз киши атрофида бўлиб,

¹ Халфин Н.А. Провал Британской агрессии в Афганистане (XIXв. – начало XX в.). – М.: Издательство социально-экономической литературы, 1959. – С. 70.

² ЎМА, И-461 фонд, 1-рўйхат, 1260 йиғма жилд, 18-варақ, 18-варақнинг орқа томони, 19-варақ, 19-варақнинг орқа томони

³ Бухоро илми маориф жамияти 1909 йилда Истамбулда Бухоролик талабалар томонидан ташкил этилган маърифатпарварликни тарғиб этувчи жамият. Асосан Бухоро ва туркистондан бўлган талабаларни Туркиядаги замонавий таълим муассасаларида таҳсил олишига кўмаклашиш билан шуғулланган. Қаранг Орзиев М.З. XIX асрнинг охири-XX асрнинг биринчи чорагида Бухорода босмаҳоначилик, нашриёт ва матбуот иши. Тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини олиш учун тақдим этилган диссертация. – Самарқанд.: 2020. – 150 б.

ярми бухоролик, ярми қошғарлик ҳисобланади¹. Истамбулда мактаб, мадраса ва замонавий таълим масканларида Бухоролик талабаларнинг 1910 йилда 50 нафар эканлиги кўплаб тадқиқотчилар томонидан келтириб ўтилган².

Бухоронинг ўзида бу вақтда ижтимоий вазият Усманий турклар учун етарли даражада қулай бўлмаган. Чунки, XX аср бошларида авж олган янги усулда таълим бериш ва ёшларни саводини тез чиқариш борасидаги жадиidler уринишлари мутаассиб уламолар томонидан кескин қаршиликларга дуч кела бошлаганди. Бухородаги янги усул мактаблари ва уларни ёпишга бўлган уриниш хусусида 1910 йил Истамбулда чоп этиладиган “Таарифи муслимин” (“Мусулмонларнинг ўзаро биродарлашуви”) журналида “Бухородан мактуб” номли махсус мақола чоп этилиб, унда янги усул мактаблари тарафдори бўлган домла Икромчага унинг рақиблари бўлган Аълам Ғиёс, муфти Абдураззоқ, уларнинг тарафдорлари бўлган беш киши томонидан домла Икромга таҳдид қилишлари, янги усул мактаблари очиш тўғрисидаги фатвосини қайтариб олишларини талаб қилишлари жараёнини ёритган³. Бухоро уламоларининг янгиликларни қабул қилмаслиги Бухоро ва Усманий турк муносабатларида етарли даражада бирлик бўлмаганлигини ҳам кўрсатиб беради.

XX аср бошларида тарғиботнинг янги ва самарали усули бу матбуот бўлиб бу даврда Усманий турк давлатидан кириб келаётган газета ва журналлар сони кўпайиб, Россия империясига қарши кайфиятни шакллантиришнинг асосий воситасига айлана бошланди. Туркиядан кириб келаётган ва Россия учун асосан хавfli деб ҳисобланган матбуот органлари “Сироти мустақим” (“Тўғри йўл”-муҳаррири Мусо Козим⁴), “Таарифи муслимин” (“Мусулмонларнинг ўзаро биродарлашуви”-муҳаррири Абдурашид афанди), “Ҳикмат” (муҳаррири Аҳмад Хильми афанди) кабилар эди. Бухоро мавзусига энг кўп мурожаат қиладиган матбуот органи бу “Сироти мустақим” журнали бўлиб, Бухородаги мавжуд тартиблар, амирликнинг ижтимоий-иқтисодий, маданий ва сиёсий соҳаларда қоқоқлигини кескин танқид қилган. Бухорода ҳам ушбу журналнинг нуфузи анча баланд бўлиб, уни амирлик ҳудудига нолегал тарзда олиб келганлар. “Сироти мустақим” журналининг 1911 йил 13 январдаги 125-сонида “Бухоронинг ҳозирги аҳволи” номли мақола чоп этилади. Ушбу мақолада, бухороликларнинг ўз манфаатлари йўлида бир-бирлари билан душманлик қилишлари, вақт ўтгандан сўнг кўзлари кеч очилгач, ватанларини бой берган бўлишлари мумкинлигини танқид қилган. Шунингдек, барча бахтсизликлар келажакни ўйламасликдан эканлиги, ҳозирги кунда Бухорони ҳар тарафдан бахтсизлик ва хавф-хатар ўраб олганлиги, Бухоро руҳонийларининг аҳмоқона динпарастлиги, ҳокимиятнинг порахўрлиги сабабли ҳар куни Бухорода бирор бахтсизлик бўлиши, кейинги пайтларда рус матбуотида Бухорони кўшиб олиш масаласи кўтарилаётганлига оид маълумотлар келтирилган⁵.

Усманий турк тарғиботчилари, шунингдек, тарғибот учун мўлжалланган газеталар, брошюралар, ҳар хил босма нашрлар асосан Авғонистон билан чегара

¹ Орзиев М.З. XIX асрнинг охири-XX асрнинг биринчи чорагида Бухорода босмахзоначилик, нашриёт ва матбуот иши. Тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини олиш учун тақдим этилган диссертация. – Самарқанд.: 2020. – Б. 65-66.

² Гафаров Т.У. Культурно-просветительская деятельность джадидов в Бухарском эмирате (начало XX века) Автореферат. дисс. на соиск. учен. степ. канд. ист. наук. – Душанбе. 1999. – С. 15.

³ ЎМА, И-461 фонд, 1-рўйхат, 1260-йиғма жилд, 38-варақ, 38-варақнинг орқа томони.

⁴ Мусо Козим афанди-Усманийлар империяси шайхулислони. 1919 йил 6 июлдаги Истанбул ҳарбий трибунал суди қарорига биноан Туркияни жаҳон урушига тортганлардан бири эканлиги сабабли 15 йилга қамалади. (Қаранг. Восстание 1916 года в Туркестане: документальные свидетельства общей трагедии: сб. док. и материалов / МГУ им. М. В. Ломоносова, Ин-т всеобщ. истории РАН; [сост., авт. предисл., вступ. ст. и коммент. Т. В. Котюкова]. – М.: Марджани, 2016. – С.112).

⁵ ЎМА, И-461 фонд, 1-рўйхат, 1260-йиғма жилд, 101-варақ, 101-варақнинг орқа томони, 102 варақ.

худудлардан Бухорога ўтган. Бухоро ва Афғонистон чегаралари амалда Россия империяси чегарачилари томонидан назорат қилинмаган, бу эса тарғиботчиларнинг кириб келишида у қадар кучли муаммо туғдирмаган.

Усманий турк тарғиботчилигининг асосий таянч маркази Бухоро амирлиги бўлиб, бунда уларнинг энг яқин иттифоқчиси Афғонистон давлати бўлган. Ушбу давлатларда Усманий туркларнинг таъсири катта аҳамиятга эга бўлиб, Туркияда чоп этиладиган газета ва журнallардан ташқари Бухоро амирлигида яна бир энг кўп ўқиладиган матбуот органи бу Афғонистонда чоп этиладиган “Сирож ал-Ахбор Афғония” газетаси эди. Ушбу газета саҳифаларида ҳам Турк-Герман манфаатлари илгари сурилиб, Россияга қарши кайфиятини кучайтиришга қаратилган мақола ва хабарлар босилган. “Сирож ал-Ахбор” газетаси рус сиёсий агентлиги таъсири остида Бухорога кириб келиши таъқиқланган бўлсада, нолегал тарзда кириб келиши тобора кучайиб борганлигини кўриш мумкин. Бухородаги рус сиёсий агентлиги томонидан Насрулло қушбегига 1913 йил 5 августда 206-рақамли хат йўллаб, тақиқланишига қарамай, “Сирож ал-Ахбор” газетаси кириб келаётганлиги, ушбу газета тарқалиши устидан назоратни кучайтиришни сўраганлиги юқоридаги фикрларни асослашга хизмат қилади¹.

Хулоса қилиш мумкинки, 1908 йилда Туркияда “Ёш турклар” инқилоби таъсири остида Бухоро амирлигида улкан ижтимоий-сиёсий ўзгаришлар содир бўлди. Аввало, чекланган монархия, конституция каби тушунчалар кириб келди. Жамият ҳаётида демократик ғоялар тарқала бошланди, турли ижтимоий-сиёсий ташкилотлар тузила бошланди. Шу билан бир қаторда янгича қарашлар таъсири остидаги ёшларнинг эски тартиблар тарафдори бўлган консерватив кайфиятдаги гуруҳлар билан оралари узоқлаша борди. Уларни фақатгина Бухорони мустақиллиги масаласи бирлаштириб турган холос.

Фойдаланилган манба ва адабтётлар

1. Гафаров Т.У. Культурно-просветительская деятельность джадидов в Бухарском эмирате (начало XX века) Автореферат. дисс. на соиск. учен. степ. канд. ист. наук. – Душанбе. 1999. – С. 15.
2. Орзиев М.З. XIX асрнинг охири-XX асрнинг биринчи чорагида Бухорода босмахзоначилик, нашриёт ва матбуот иши. Тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини олиш учун тақдим этилган диссертация. – Самарқанд.: 2020. – Б. 65-66.
3. Халфин Н.А. Провал Британской агрессии в Афганистане (XIXв. – начало XX в.). – М.: Издательство социально-экономической литературы, 1959. – С. 70.
4. ЎМА, И-126 фонд, 2-рўйхат, 4-йиғма жилд, 43-варақ.
5. ЎМА, И-461 фонд, 1-рўйхат, 1260 йиғма жилд, 18-варақ, 18-варақнинг орқа томони, 19-варақ, 19-варақнинг орқа томони
6. ЎМА, И-461 фонд, 1-рўйхат, 1260-йиғма жилд, 38-варақ, 38-варақнинг орқа томони.
7. ЎМА, И-461 фонд, 1-рўйхат, 1260-йиғма жилд, 101-варақ, 101-варақнинг орқа томони, 102 варақ.

¹ ЎМА, И-126 фонд, 2-рўйхат, 4-йиғма жилд, 43-варақ.

МУНДАРИҶА/ОГЛАВЛЕНИЕ

№	Ному фамилия	Номи мақола	саҳифа
1.	Маҳмуд Файз	“УСТОДИ ТОШКАНДӢ”	3
2.	Абдуқаюмов А.Р.	ТАРИХНИ ДАВРЛАШТИРИШНИНГ ЦИВИЛИЗАЦИОН ЁНДАШУВИ: НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ ВА РИВОЖЛАНИШ БОСҚИЧЛАРИ	4
3.	Абдувоҳидов Абдулло Шукрулло угли,	РОЛЬ НАУЧНОГО НАСЛЕДИЯ АБУ ЛАЙС САМАРКАНДИ В РАЗВИТИИ ИСЛАМСКОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ	7
4.	Абдуллаева Фируза Шариповна.Старший	ВЕЛИКИЙ МЫСЛИТЕЛЬ XIII ВЕКА НАСЕРИДДИН ТУСИ И ЕГО РОЛЬ В РАЗВИТИЕ НАУКИ	10
5.	Абдурашидова Рушана Фарходовна	ИСТОРИЯ СОВРЕМЕННОГО АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА И СПОСОБ ЕГО ИЗУЧЕНИЯ	13
6.	Абдуллоев Шухратжон Бобоисмоилович	“АВЕСТА”ДА ЁВУЗ МИФИК МАВЖУДОТЛАР ТАЛҚИНИ	16
7.	Алишеров Абдувоҳид Алишерович, Алишеров Абдузоҳид Алишерович,	БУЮК АЛЛОМАЛАРНИНГ ШАРҚ РЕНЕССАНСИДАГИ ҲИССАСИ	22
8.	Ахматов Амонкелди,	БУХОРО АДАБИЙ МУҲИТИ ТАРИХИДА ТОШПЎЛАТ ҲАМИДОВ ФАОЛИЯТИ	24
9.	Атоева Кибриёхон	ВАДАТИ МИЛЛӢ ОМИЛИ АСОСИИ РУШДИ СИЁСӢ, ИҚТИСОДИ-ИҚТИМОЙ ВА ФАРҲАНГИ ТОҶИКИСТОН	27
10.	Азимова К.К.	XIX АСР ОХИРИ – XX АСР БОШЛАРИДА БУХОРОДА БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ТАРИХИДАН	33
11.	Азизов М.Ҷ. Турсунова Г.А.	АЛОҚАМАНДИИ БАЙНИФАННӢ ДАР ҲАЛЛИ МАСЪАЛАҲОИ ХИМИЯВӢ	35
12.	Азизов М.Ҷ. Турсунова Г.А.	ҲАЛЛИ МАСЪАЛАҲОИ ХИМИЯВӢ – ИНКИШОФДИҲАНДАИ ШУУРИ ХОНАНДАГОН ДАР ҶАРАЁНИ ДАРСИ ХИМИЯ	37
13.	Akramov Doston Faxriddin o'g'li	SOVET HOKIMIYATINING SAVODSIZLIKKA QARSHI KURASHI	39
14.	Алимкулов Элёр	ХРИСТИАНЛИКДА “ХОЧ” РАМЗИГА МУНОСАБАТ	42

**МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРИ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ
ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL
HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA**

15.	Алимова Раҳима Рускуловна	XVI АСРНИНГ ИККИНЧИ ЯРМИДА БУХОРО ХОНЛИГИ БИЛАН РОССИЯ ЎРТАСИДАГИ ЭЛЧИЛИК ВА САВДО АЛОҚАЛАРИ МАНБАШУНОСЛИГИГА ДОИР	45
16.	Алимджанова Дилбар Негматовна	СИСТЕМА ВНЕДРЕНИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ДИДАКТИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ НА ПРИМЕРЕ ПРЕДМЕТА ОБЩАЯ ПЕДАГОГИКА	49
17.	Алимджанова Дилбар Негматовна Одилова Мехрубон Хайратована	ПРОБЛЕМА РЕЛИГИОЗНОГО ЭКСТРЕМИЗМА И ТЕРРОРИЗМА	52
18.	Анварова М.Н.	ТРАДИЦИИ СОСТАВЛЕНИЯ ПАРЕМИОЛОГИЧЕСКИХ СЛОВАРЕЙ В АРАБСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	55
19.	Анварова Маърифатхон Нарзуллаевна Ҳомидова Мафтуна	THE ROLE OF «NAFAIS AL- FUNUN» IN THE DEVELOPMENT OF PAREMIOLOGICAL DICTIONARIES IN THE PERSIAN- TALJK LITERATURE	61
20.	Анварова Маърифатхон Нарзуллаевна. Дадочонова Нисохон Абдулакимовна	ШИНОХТИ АДИБИ ЭЪЧОЗОФАР НАЧИБ МАҲФУЗ ДАР ТОҶИКИСТОН	66
21.	Асозода Ҳотам Раҷаб	ТАҲАММУЛГАРОЙ ВА ИНСОНДУСТЙ ДАР ОСОРИ МИР САЙИД АЛИИ ҲАМАДОНЙ	70
22.	Ataboyev Nozimjon Bobojon o'g'li	CORPUS LINGUISTICS: CHRONOLOGY, VIEWS, ISINTERPRETATION AND SOLUTIONS	74
23.	Ахрамова М.	МЕСТО В.П.НАЛИВКИНА В ИСТОРИИ ТУРКЕСТАНА	78
24.	Ahmadov Ahmadjon Asror o'g'li	BUXORO AMIRLIGINING ROSSIYA VOJXONA TIZIMIGA KIRITILISHI DAVRIDA BUXORO-AFG'ON SAVDO-SOTIQ MUNOSABATLARI	81
25.	Аҳмадова Лола Асрор қизи	ҚОЗОҒИСТОНДАГИ ЎЗБЕКЛАР: ИЖТИМОЙИЙ МАВҒЕИ, ХЎЖАЛИК ВА ИЛМИЙ-МАДАНИЙ ҲАЁТДАГИ ИШТИРОК (1917-2020 йиллар)	85

МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРӢ ВА МАНБАЪШИНОСИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA

26.	Ашрапов Б.П.	КОРБУРД ВА ВЕЖАГИҲОИ САРФИИ ПЕШВАНДҲОИ СИФАТСОЗ ДАР ЗАБОНИ АДАБИИ ТОЧИКИИ ҚАРНИ XVIII (ДАР МИСОЛИ «ТЎҲФАТ-УЛ-ХОНӢ»)	89
27.	Ашрапов Б.П.,	ТАҲЛИЛИ ҚИЁСИИ ВЕЖАГИҲОИ САРФИИ ЧАМБЎЛЧАМЪ ДАР ЗАБОНИ АДАБИИ ТОЧИКИИ ҚАРНҲОИ XVIII ва XX	98
28.	Bo'riyev Namraqu Qormishevich Aliyev Vaxtiyor Xujayorovich	QASHQADARYO VILOYATIDAGI SUV EKOTIZIMLARI GIDROBIONTLARINI TARQALISHI VA EKOLOGIK XILMA-XILLIGI	101
29.	Вақоуев Умиджон	БУХОРО АМИРИ НАҲДАРИНИНГ ТА'ЛИМ ШОНАСИДАГИ ИСЛОҲОТЛАРИ	104
30.	Бобоев Юсуф Абдулхатович	«КИТОБ ТАҲДИД НИҲОЁТ-ИЛ-АМОКИН ЛИ ТАСҲЕҲ МАСОФОТ-ИЛ-МАСОКИН» - АБУРАЙҲОНИ БЕРУНӢ ВА АҲАМИЯТИ ОН БАРОИ ОМУЗИШИ ТАЪРИХИ ИЛМ	109
31.	Бобоева Зарнигор	ШЕВАИ ТАЪЛИМИ БОСАЛОҲИЯТИ ШАРҲИ ҲОЛИ ЧОМӢ ДАР КУРСИ ХОНИШИ АДАБИ	114
32.	Бурхонов С.	УНСУРМААЛИ КАЙКАВУС О СУЛТАНЕ МАХМУДЕ ГАЗНАВИ	119
33.	Ботиров Мирзабахром Абдуқаҳҳорович,	РУС ШАРҚШУНОСЛАРИ ТОМОНИДАН ХОЖА АХРОР ВАЛИЙ ТАРИХИНИ ӮРГАНИЛИШИ	122
34.	Буҳоваддинова Тавҳидаҳон	ТАЪСИРИ “МАСНАВИИ МАЪНАВИ”-И ЧАЛОЛИДДИНИ РУМӢ БА АДАБИЁТИ АРАБ	126
35.	Бегалиева Меҳринисо Олимназаровна	СУРҲОН ВОҲАСИ ТАРИХИНИ ӮРГАНИШДА “ТУРКЕСТАНСКИЙ СБОРНИК” НИНГ ӮРНИ	128
36.	Бердиев Х. А., Тошмуродов Р.С.	ДИНИЙ ЭЪТИҚОДЛАРДА ЧОРВА КУЛЬТИ БИЛАН БОҒЛИҚ ЗИЁРАТГОҲЛАРИНИНГ ӮРНИ (Зангиота зиёратгоҳи мисолида)	132
37.	Бешимов Мақсуд	МАНГИТЛАР ДАВРИДА БУХОРОДА МАДАНИЙ ҲАЁТ	134
38.	Бобоева Ситора Рӯзимаҳматовна	СУРҲОН ВОҲАСИ ЁҚИЛҒИ ЭНЕРГЕТИКА МАЖМУИ ТАРИХИ ВА ТАРАҚҚИЁТИ	136
39.	Бобочонова Д.Б. –	ТЕРРОРИЗМ ВА ЭКСТРЕМИЗМ ВАБОИ АСР	139

**МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРӢ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ
ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL
HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA**

40.	Болтаев Бобир Бахтиёрович, Маётов Акром Икромович,	ШЕЛКОВЫЙ ПУТЬ - ПУТЬ К МЕЖДУНАРОДНЫМ СООБЩЕНИЯМ	145
41.	Бурхонов У.Ф. Бердиева Г.В.	ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ НА ПРИМЕРЕ ИСПАНСКОГО ЯЗЫКА	149
42.	Буранов Бахтиёр Имамкулович. Буранова Нигора Аъзамкуловна	THE ROLE OF ISLAM IN THE STUDY OF OUR GLORIOUS HISTORY	151
43.	Бурхонов У.Ф. Бердиева Г.В.	МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ТЕХНОЛОГИИ - ПРОЕКТИРОВАНИЕ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ИСПАНСКОМУ ЯЗЫКУ	155
44.	Gadoev Dadaxon Hayrulloevich	МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ТЕХНОЛОГИИ - ПРОЕКТИРОВАНИЕ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ИСПАНСКОМУ ЯЗЫКУ	157
45.	Воҳидов Ш.	РЎЗНОМАИ ХОТИРОТ	161
46.	Ғайбуллаев Саидаҳмадхон Саматхонович	ҲАНАФИЙЛИК УСУЛ АЛ- ФИҚҲИДА “УСУЛ АЛ-ПАЗДАВИЙ” АСАРИНИНГ АҲАМИЯТИ	161
47.	Ғайбуллоева М.	НАҚШИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ ДАР БАЛАНД БАРДОШТАНИ АРЗИШҲОИ ИЛМӢ - ФАРҲАНГӢ - БОСТОНИИ МИЛЛАТ	166
48.	Ғайбуллоева Моҳира Абдуқаюмовна	ВАҲДАТ ОМИЛИ СОЗАНДАГӢ ВА БУНЁДКОРӢ	170
49.	Ғафурова Г.,	ДОРОГА – ВАЖНЫЙ ФАКТОР УКРЕПЛЕНИЯ ЕДИНСТВА И УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	173
50.	Gofforov Shokir Safarovich	LITERATURE ON THE STUDY OF TURKESTAN IN THE RUSSIAN EMPIRE (SECOND HALF OF THE 19TH CENTURY AND THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY)	177
51.	Давлатова Шоира	МИЛЛИЙ МАСАЛА ВА МУСТАМЛАКАЧИЛИК ДАВРИДА ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ	184

**МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРЙ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОН
ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL
HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA**

		СИЁСАТ	
52.	Дармонова Машхурахон	ЗАМОНАВИЙ ЭРОН ТАРИХИЙ- БАДИИЙ АСАРЛАРИДА ЖАЛОЛИДДИН МАНГУБЕРДИ ҚИЁФАСИ	189
53.	Джураев Хусен Хайруллоевич, <u>Хайруллоев</u> <u>Саиджон Хусенович.</u>	ИСЛОМ ФУНДАМЕНТАЛИЗМИ – ДИНИЙ АҚИДАПАРАСТЛИКНИНГ ТАҲДИДИ	195
54.	Джураев Хусен Хайруллоевич,	УСТОЗ — ОТАНГДЕК УЛУҒ	199
55.	Джураева Нигора Ниёзбобоевна,	ЭТИКА И АБСОЛЮТНАЯ САМОЦЕННОСТЬ ЧЕЛОВЕКА В ТВОРЧЕСТВЕ АР-РАЗИ	204
56.	Jurayeva Nafisa Olimovna,	THE BOOK “MULLOZODA” AS AN IMPORTANT SOURCE ON THE ISSUES OF PILGRIMAGE ETHICS	208
57.	Чўраева Нигора Ниёзбобоевна,	МАСЪУЛИЯТИ ВОЛИДОН ҲАМЧУН АРЗИШИ МИЛЛЙ	212
58.	Жўраев Зиёвуддин Муҳитдинович Эгамов Абдумалик Адихамович ЎзХИА 2-курс таянч докторанти.	АНУШТЕГИНИЙЛАР ДАВРИ ҚУРЪОНШУНОСЛИК РИВОЖИДА НАЖМИДДИН КУБРОНИНГ ТУТГАН ЎРНИ (Энг янги тадқиқотлар асосида илмий ахборот)	214
59.	Жумаев Мухриддин–	ХІХ АСРНИНГ ИККИНЧИ БУХОРО АМИРЛИГИНИНГ ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ТУЗУМИ	222
60.	Жумаев Тўлқин Холмуродович	ЎЗБЕКИСТОН ВА КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАЛАРИ ЎРТАСИДА СТРАТЕГИК ШЕРИКЧИЛИК МАСАЛАЛАРИ	225
61.	Жумаева Нилуфар Ахматовна	ҚУЙИ ЗАРАФШОН ВОҲАСИДА БОБОДЕҲҚОН БИЛАН БОҒЛИҚ УРФ-ОДАТ ВА МАРОСИМЛАР (БУХОРО ВОҲАСИ МИСОЛИДА)	229
62.	Жумамуратова Малика	МАЪНАВИЯТ ВА БАДИИЙ ИЖОДНИНГ ЎЗАРО АЛОҚАДОРЛИГИ	235
63.	Zaripov Sodiq Djurayevich.	AMIR TEMURNING SIYOSIY HOKIMIYATGA KELISHIGACHA BO‘LGAN DAVRDAGI FAOLIYATINING O‘RGANILISHI	240
64.	Ibragimov Mirfayz Ikrom oglu	THE GREAT SILK ROAD IS A WAY OF COMMUNICATION BETWEEN CIVILIZATIONS	243
65.	Икромов Исмоилжон Иброҳимжон ўғли	МУҲАММАД ФОЗИЛБЕК ОТАБЕК ЎҒЛИНИНГ ҲАЁТИ ВА ФАОЛИЯТИГА ДОИР АЙРИМ	245

**МАСОҒЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИҒОРИ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ
ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL
HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA**

		МАЪЛУМОТЛАР	
66.	Исакова Г.Р.	ПОЛИТИКА БОЛЬШЕВИКОВ И РЕЛИГИЯ (20-Е ГГ. XX В.)	251
67.	Исакова Ф.Р.	НОВАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА СОВЕТСКОЙ ВЛАСТИ В ФЕРГАНСКОЙ ДОЛИНЕ	255
68.	Исматзода Шоиста,	УСТОДИ ХИРАДОИН	260
69.	Каландарова Ферангиз Азаматовна	БУХОРО ҚУШБЕГИСИ	262
70.	Қаюмов Саидмурод Рустамович	АНДЕШАҲОИ АХЛОҚИИ АБЎАЛӢ ИБНИ СИНО	265
71.	Каршиев Ж.А.	ДАРСДАН ТАШҚАРИ МАШҒУЛОТДАРДА ТЕМУРИЙЛАР ДАВРИ МАЪНАВИЯТИНИ ЎРГАНИШ	268
72.	Қобулов Э.О.	БУХОРО АМИРЛИГИДА СОЛИҚ СИЁСАТИ	271
73.	Қўшшаева Нафиса Мансуровна, Неков Икром Истамович	НОСИРИДДИН ТУСИЙ ИЛМЛАР ВА УЛАРНИНГ ТАСНИФОТИ ХУСУСИДА	275
74.	Каттаева Гулмира Чориевна	ЖАРҚЎТОН СИРҒАЛАРИ ТЎҒРИСИДА МУЛОҲАЗАЛАР	279
75.	Кенжаев С.Н. Зайниев К.М. –	АМИР ТЕМУР ВА ХИТОЙ (МИН) СУЛОЛАСИ ЎРТАСИДАГИ САВДО-ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР ТАРИХИДАН	283
76.	Кобилов А.	ИСТОРИЯ ПРИБАЛТИЙСКИХ НАРОДОВ В УЗБЕКИСТАНЕ	288
77.	Қодиров Зикриллохон Мусохонович	САЛЖУҚИЙЛАР ДАВРИ ТАРИХИНИ ЎРГАНИШГА ДОИР ФОРС ТИЛИДАГИ ЁЗМА МАНБАЛАР ХУСУСИДА	291
78.	Қодиров Туронбек Давронбек ўғли	ТАСАВВУФ ОЛИМИ – АБУЛҚОСИМ ҚУШАЙРИЙ	297
79.	Қодиров Давронбек Ҳошимович	ИБН ХАЛДУН ФАЛСАФАСИ ВА ИЛМИЙ МЕРОСИ	299
80.	Қамбаров Азамхон Муҳаммадали ўғли	МАЛИК АЛ-УЛАМО (ОЛИМЛАР СУЛТОНИ) УНВОНИ БИЛАН ШУҲРАТ ТОПГАН ХАНАФИЙ ФАҚИҲИ	301
81.	Қудратов Ш.Ё.	XIХ АСР ОХИРИ XX АСР БОШЛАРИДА БУХОРО АМИРЛИГИДА ҚОРАКЎЛ САВДОСИ	304
82.	Қўзиева Н.М., Ашрапов Б.П.	ИФОДАИ ШУМОРАИ ТАНҲО ВА ДУГОНА ДАР ЗАБОНИ АРАБӢ ВА ҚИЁСИ ОН БО ЗАБОНИ ТОЧИКӢ	308
83.	Курбонов Ш.,	СОГДИЙСКИЕ ТОРГОВЦЫ НА	312

	Исроилов С ТПИП	ВЕЛИКОМ ШЕЛКОВОМ ПУТИ	
84.	Мавлонова Үғилой Ҳамдамовна	АДАБИЙ ВОСИТА: КИНОЯ ВА ИСТЕҲЗО ҮРТАСИДАГИ ФАРҚ	319
85.	Мадалиева Хонзода Абудвоҳидовна	АННАМАРИЯ ШИММЕЛНИНГ “ЖОНОН МЕНИНГ ЖОНИМДА” АСАРИДА АВЛИЁ АЁЛЛАР ФЕНОМЕНИНИНГ ТАЛҚИН ЭТИЛИШИ	323
86.	Мадумаров Нишонбой	ҲУНАРҲОИ МАРДУМӢ – ТАҲКИМКИМБАХШИ АРЗИШҲОИ МИЛЛӢ	326
87.	Маликова Нигина, Ашрапов Баҳодур	САҲМИ АСОСГУЗОРИ СУЛҲУ ВАҲДАТИ МИЛЛӢ, ПЕШВОИ МИЛЛАТ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН ДАР ЭҲӢИ ҲУНАРҲОИ МАРДУМӢ	329
88.	Мамажонов Алишер	ЮРТ ЭРКИ ЙҮЛИДА ФИДОКОРОНА КУРАШГАН АЖДОДЛАРИМИЗ ХОТИРАСИ АБАДИЙ	332
89.	Матлубаи Мирзоюнус, Субҳони Аъзамзод	ОИД БА АҲАММИЯТИ НАШРИ САРЧАШМАҲОИ АДАБИИ ОХИРИ САДАИ XIX-ИБТИДОИ САДАИ XX (Чанд мулоҳиза аз таҳқиқи “Асомию-л- кутуб”-и Шарифҷон-махдуми Садри Зиё)	337
90.	Мамашарипова М.	ИСТОРИОГРАФИЯ ИЗУЧЕНИЯ ИСТОРИИ КИШЛАКОВ ФЕРГАНСКОЙ ДОЛИНЫ В XX ВЕКЕ	348
91.	Маҳмаёров Аличон Қиёмиддинович,	БУЗУРГОН СОҲТА НАМЕШАВАНД, БУЗУРГОН ЗОДА МЕШАВАНД! (Муҳаббатномаи як шогирд)	351
92.	Mukhtarov Sardorbek Saydullo oqli	AMIR TEMUR'S PERSONALITY, ARMY FORMATION, MILITARY SKILLS	353
93.	Маҳкамов Саидқул Суяркулович, Хўчаев Диловар Зарифович	ТАҶРИБАИ ТАЪРИХИИ ДАВЛАТДОРИИ СОМОНИЁН ВА ДАВРОНИ ИСТИҚЛОЛИЯТ ҲАМЧУН ОМИЛИ ЯКПОРЧАГӢ ВА ТАҲАММУЛПАЗИРӢ – ОМИЛИ ВАҲДАТ ВА ПОЙДОРИИ ДАВЛАТ	356
94.	فیض خواجہ محمودوف (فیض محمود)۔ کارشناس ارشد نسخ خطی پژوهشگاه تاریخ و شرق شناسی فرهنگستان علوم	نگاهی به چند نسخ خطی آثار میرزا عبدالقادر بیدل دهلوی در کتابخانه خصوصی "بہروز بخاری" (تحت سرپرستی دکتر بابر امینوف مورخ و باستانشناس ازبکستان در تاشکند	361
95.	Махмудова Нигора Баротовна	РЕВИЗИИ ТУРКЕСТАНСКОГО КРАЯ В 1908-1909Г.Г.: ЕЁ ЦЕЛИ И ПРИЧИНЫ	371

МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРҲИ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA

96.	Мирзаев Насриддин Мухритдинович	МОВАРОУННАҲРДА УСТОЗЛАР ТОМОНИДАН ИЖОЗАТНОМА БЕРИШ АНЪАНАСИ ТАРИХИ	375
97.	Мирзаев Авазбек	ТУРКИСТОН ЁЛКАСИДА МУСТАМЛАКА ДАВРИДА ПАХТАЧИЛИКНИНГ РИВОЖЛАНИШИ ТАРИХИНИ ЁРИТИЛИШИ МАСАЛАЛАРИ	378
98.	Мирзаева Назира Джумановна Рашидов Шароф Холмуродович	МИРЗАЧЎЛ АҲОЛИСИННИНГ ИЖТИМОЙ АҲВОЛИГА РОССИЯ ИМПЕРИЯСИ КЎЧИРУВЧИЛИК СИЁСАТИНИ ТАЪСИРИ МАСАЛАСИНИНГ ТАРИХШУНОСЛИГИ	383
99.	Мирзаев Жалолиддин Зайниевич. Шермуҳаммад Шербоевич Ҳабибуллаев	ДЕМОКРАТИК ЖАРАЁНЛАРНИНГ МАРКАЗИЙ ОСИЁДАГИ ТАРИХИЙ ИЛДИЗЛАРИ	388
100.	Mubinov Muhammadali Akobirovich	BUKHARA EMIRATE ON INTERNATIONAL TRADE ROUTES (BASED ON THE WORKS OF RUSSIAN TRAVELERS)	391
101.	Муминов Аширбек Курбанович, Ережепов Нурлан Аскерович,	ФОНДЫ АРАБОГРАФИЧНЫХ РУКОПИСЕЙ И РЕДКИХ КНИГ В КАЗАХСТАНЕ: НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР РУКОПИСЕЙ И РЕДКИХ КНИГ	395
102.	Муродӣ Нуридинова Нилуфархон	ТАСНИФОТИ ҶУМЛАҲО АЗ РЎИ МАҚСАДИ ГУФТОР ДАР ЗАБОНИ ЧИНӢ	402
103.	Муҳаммадизода М.	АЗ ТАЪРИХИ ИШТИРОКИ КИШВАРҲОИ ОСИЁИ МАРКАЗИ ДАР БАРТАРАФ СОХТАНИ НИЗОИ ТОҶИКОН	410
104.	Муҳиддинова Мавзуна	XIX АСРНИНГ ЎРТАЛАРИДА БУХОРО МАДРАСАЛАРИДАГИ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ХУСУСИДА	413
105.	Ваҳҳоб Набиев Усмонов Аюб	ҲАМКОРИҲОИ НАВИНИ ФАРҲАНГИИ ТОҶИКИСТОН ВА ЎЗБЕКИСТОН	421
106.	Ваҳҳоб Набиев Қобилов Зафарҷон	ҶАВОНОНИ ТОҶИКИСТОН ТАРҒИБГАР ВА ТАҲКИМБАХШИ СУЛҲУ ВАҲДАТИ МИЛЛӢ	428
107.	Норова Ш.А. Азизов М.Ҷ.	ҲИФЗИ ТАБИАТ – АМАЛИ ОҚИЛОНАИ ИНСОНИСТ	434
108.	Нажмиддинов Зафар	TAĞNIS AL-MULTAQAṭ AS A SOURCE FOR STUDYING THE TRANSITION PERIOD OF	436

**МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРӢ ВА МАНБАЪШИНОСИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ
ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL
HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA**

		HANAFISM IN CENTRAL ASIA	
109.	Назаров Насриддин Атақулович	ҲАМЖИҲАТЛИКНИНГ ТАРИХИЙ ИЛДИЗЛАРИ	439
110.	Нафиддинова Х.Р.	БУХОРО ВОҲАСИДА БАЪЗИ БИР ОИЛАВИЙ МАРОСИМЛАР	443
111.	Наҷмиддин Абдулқодир	НИГОҲИ АЪЛОХОН АФСАҲЗОД БА РӢЗГОР ВА ОСОРИ АМИР ХИСРАВИ ДЕҲЛАВӢ	446
112.	Нигматов Нӯмонҷон,	ПЕШВОИ МИЛЛАТ ВА БУЗУРГДОШТИ ШАЙХ КАМОЛИ ХУҶАНДӢ	450
113.	Нормуродова Г.Б.,	СОЦИАЛЬНОЕ СТРАТИФИКАЦИЯ НАСЕЛЕНИЯ В БУХАРСКОМ ЭМИРАТЕ: СОСЛОВНАЯ СИСТЕМА И ТРАНСФОРМАЦИЯ	454
114.	Нажиева Сожида Насридиновна,	КРЕДИТ-МОДУЛ ТЕХНОЛОГИЯСИНИНГ ТАЪЛИМДАГИ ЎРНИ	458
115.	Normurodova Muzaffara Adxamovna, Nomozova Orzigul Abdulashimovna,	ТАБИӢ FANLARINI O'QITISHDA TA'LIM SIFATINI VAHOLASHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	461
116.	Одил НОЗИР,	МУАРРИХИ НОМВАР ВА СОҲИБНАЗАР (Нигоҳе ба фаъолияти профессор Шодмон Воҳидов)	464
117.	Олимов Д., Рахимов Н.	ПАМЯТНИКИ ГОРНОРУДНОГО ПРОМЫСЛА ИЛАКА	468
118.	Орзиев М.З. Бешимов Б.Б.	ЖАНУБИЙ ТУРКИСТОН ЎЗБЕК БЕКЛИКЛАРИНИНГ ШЕРАЛИХОН ТОМОНИДАН БӢЙНСУНДИРИЛИШИ	472
119.	Оқилова Ҳилола Афхозовна Низомова Саидахон Илёсовна	АНВОИ ИСМҲОИ МУРАККАБ ДАР АШЪОРИ ФОРСИИ МУҲАММАД ИҚБОЛИ ЛОҲУРӢ	477
120.	Олимов Абдурахмон Олимбойвич	АҲМИЯТИ ЁДГОРИҲОИ ТАЪРИХИЮ ФАРҲАНГӢ БАРОИ РУШДИ СОҲАИ САЙЁҲӢ ДАР КИШВАР	481
121.	Очилова Меҳринисо Илҳомовна –	ВИЖАГИҲОИ САБКИ НИГОРИШ ВА АРЗИШИ АДАБИЮ БАДЕИИ «ТАВАРОТУ-С-СЕФИЯ»-И ҲОҶА АБДУЛЛОҲИ АНСОРӢ	483
122.	Петрусевич А.А.	АУТЕНТИЧНЫЕ МЕТОДЫ КОНТРОЛЯ УЧЕБНЫХ ДОСТИЖЕНИЙ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ	487
123.	Radjabova Nodira Mehmonovna	ALLALAR XALQ OG'ZAKI IJODI VA QO'SHIQCHILIK SAN'ATI	491

**МАСОҒЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРӢ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ
ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL
HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA**

		NAMUNALARI	
124.	Ражабов Ойбек	БУХОРОЛИК ҲУРА АСР ИСЛОМШУНОС ОЛИМЛАР	496
125.	Раҳимов Б., Ашрапов Б.П.	ВАНДҲОИ ИСМСОЗ ДАР ЗАБОНИ АДАБИИ ТОҶИКИИ ҚАРНИ ХVIII (дар мисоли «Тӯҳфат-ул-хонӣ»-и Муҳаммадвафои Карминағӣ)	499
126.	Рахимов Н.Т.	ПЕТРОГЛИФЫ УЩЕЛЬЯ НАВОЛИ	505
127.	Раҳмонов Камол Жамолович	БУХОРО ХАЛҚ СОВЕТ РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ ҲАРБИЙ ИСЛОҲОТЛАРИ (“Бухоро ахбори” ва “Озод Бухоро” газеталари материаллари асосида)	511
128.	Раҳмонов Мирсаид	НАЗАРИ ТАҲЛИЛИЕ БА НАҚШИ АКАДЕМИЯИ МИЛЛИИ ИЛМҲОИ ТОҶИКИСТОН ДАР РУШДИ ИЛМУ МАЪРИФАТ (Ба муносибати 70 солагии АМИТ ва нақши олимону ходимони он)	513
129.	Rajabova Sabohat Bobirovna	SURXONDARYO VILOYATI XOTIN- QIZLARINING TADBIRKORLIK FAOLIYATI VA ULARNING QO'LLAB-QUVVATLANISHI	517
130.	Раҳмонов Мирсаид	НАЗАРИ ГЕОСТРАТЕГИЕ БА МАКОНҲОИ САЙЁҲӢ ВА ОБУ ЧАШМАҲОИ МУСАФФОИ ТОҶИКИСТОН (ба муносибати эълон гардидани солҳои 2019-2021 ҳамчун “солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ”)	521
131.	Рузматова Шаҳодат Абдукаҳхаровна	XVIII АСР БОШЛАРИДА ФАРҶОНА ҲУДУДИДАГИ МАҲАЛЛИЙ ҚАБИЛА- УРУҒЛАРИНИНГ МАМЛАКАТ СИЁСИЙ ҲАЁТИДАГИ РОЛИ	526
132.	Раҳмонов Суннатилло Мавлонович	ДУХОВНО-НРАВСТВЕННОЕ ВОСПИТАНИЕ ЧЕЛОВЕКА В РАБОТАХ ДЖАЛАЛИДДИНА РУМИ	530
133.	Рашидов Ойбек Расулович	ЎЗБЕК ЖАМИЯТИДА БОЛЬШЕВИКЛАРИНИНГ “СИНФИЙ КУРАШ”	534
134.	Рашидов Шароф Холмуродович	XIX АСР ОХИРИ - XX АСР БОШЛАРИДА МИРЗАЧЎЛ ВОҲАСИДАГИ ТАБИИЙ МУҲИТ ВА МАҲАЛЛИЙ МАНЗИЛГОҲЛАР	536
135.	Рашидова Дилафрӯз	ТАБИАТИ ЗЕБО АЗ ОМИЛҲОИ	542

МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРӢ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ
ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL
HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA

	Абдуқайюмовна, Содиқова Рухангез Абдусамадовна, Тўраева Гулоро Бурҳоновна	АСОСИИ ҚАЛБИ САЙЁҲОН	
136.	Sattarova Saodat, Toshpolatova Shahzoda,	MODERN METHODS IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES	545
137.	Собиров Дониёрбек Муроджон ўғли,	ДЕМОКРАТИЯ – ИЖТИМОИЙ АДОЛАТНИНГ АСОСИДИР	548
138.	Соҳибова Барно, Одил Соҳибов, унвончўйи ДМТ	СУХАНИ СОЗАНДАИ ШОИР (Назари иҷмолӣ ба публитсистикаи Гулназар)	549
139.	Садуллаева В.,	БУҲОРО ТАРИХЧИСИ МИРЗА САЛИМБЕК ВА УНИНГ “ТАРИХИ САЛИМИЙ” АСАРИ ҲАҚИДА	552
140.	Саидахматов Шарифбек Тошпўлатович	ТЕРМИЗ ТАРИХИЙ ЁДГОРЛИКЛАРИ	555
141.	Саидғанизода Саидсултонхон –	ИРФОНИ АҲМАДИ ҒАЗЗОЛӢ	560
142.	Саидов Саидумрон	НУСХАИ ХУБ ВА ДАСТУРИ МУФИД НАЗАРЕ БА “ДЕВОНИ КОМИЛ” И КАМОЛИДДИН МАСЪУДИ ХУҶАНДӢ МАЪРУФ БА ШАӢХ КАМОЛИ ХУҶАНДӢ. ТАСҲЕҲ ВА МУҚАДДИМАИ МАҶИД ШАҒАҚ, ТЕҲРОН, 1389.	563
143.	Саидов Саидумрон номзади илмҳои филология, дотсент	КИТОБ ВА ВА ТАМАДДУНИ БАШАРӢ	569
144.	Сайдалиева Мукарамхон Ёқубхоновна Қўзиева Нодира Муродовна	ХУНАР ВА ОЙИНҲОИ МАРДУМӢ ДАР ТОҶИКИСТОН	573
145.	Сайдуллаев Фаррух Умидулло ўғли	ТЕРМИЗИЙ АЛЛОМАЛАР АНЪАНАСИДА ҚАЛБ КОНЦЕПЦИЯСИ	577
146.	Сайнозимзода Фирӯз Сайнозим	ДУРНАМОИ РУШДИ ИЛМУ МАЪРИФАТ ДАР ПАЁМИ ПРЕЗИДЕНТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	580
147.	Сайфиллаева Дилфуза Кахрамоновна	ИДЕЙНЫЕ ПРЕДПОСЫЛКИ ФОРМИРОВАНИЯ МИРОВОЗЗРЕНИЯ АБУ ХАМИДА ГАЗАЛИ	584
148.	Саломова Хакима Юсуповна	ПЕРВЫЕ ЗАЧАТКИ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ	587

МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРИ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA

149.	Саломова Ҳакима Юсуповна Саломова Нигина Музаффаровна	ИБН СИНОНИНГ СОҒЛОМ ТУРМУШ ТАРЗИГА ОИД НОДИР ҒОЯЛАРИ	593
150.	Salohitdinov Oyatillo Xusniddin o'g'li Muxammadaminov Abduvosit Umidjon o'g'li	MARKAZIY OSIYO RENESSANSI RIVOJIGA AL-XORAZMIY QO'SHGAN HISSASI	600
151.	Сангирова Д.Х.	ЭПИСТОЛЯР ЖАНР: ДИПЛОМАТИК МУНОСАБАТЛАР ВА ЭКОЛОГИК МУАММОЛАРНИ ЎРГАНИШ МАСАЛАСИ	603
152.	Sobirov Sardorbek Abdusattor ogli	MAHMUDKHOJA BENBUDIY'S APPROACH TO BEKBUDIY'S CULTURAL AUTONOMY PROJECT OF TURKEY AND THE POLITICAL GOVERNANCE POLICY	608
153.	Sotvoldiyeva Mohistarabegim Oqilbek qizi	O'ZBEK XALQINING ETNIK SHAKLLANISH JARAYONI JARAYONIGA DOIR	612
154.	Сувонкулов Бехзод	ВИЖАГИҲОИ ТАҒЙИРОТҲОИ ФОНЕТИКӢ ДАР ВОЖАҲОИ ИҚТИБОСИИ ЗАБОНИ АНГЛИСИИ МУОСИР	613
155.	Сафаров Т.Т.	БУХОРО-ОРЕНБУРГ САВДО ЙЎЛНИНГ УМУМИЙ ТАВСИФИ (XIX асрнинг иккинчи ярми – XX аср бошлари)	618
156.	Сафаров Т.Т.	БУХОРО АМИРЛИГИ ВА АҒҒОНИСТОН ЎРТАСИДАГИ САВДО ЙЎЛЛАРИ ВА АЛОҚАЛАРИнинг умумий тавсифи (XIX асрнинг II-ярми)	620
157.	Соатов С.Ф.	СИРДАРЁ ВИЛОЯТИГА МЕТРОПОЛИЯДАН КЎЧИРИБ КЕЛТИРИЛГАН АҲОЛИНИНГ МИЛЛИЙ ТАРКИБИ (XIX АСРНИНГ ИККИНЧИ ЯРМИ – XX АСР БОШЛАРИ)	622
158.	Содиқов Сомон Раҳимқулович	ФАРҲАНГИ МОДДИИ САРАЗМИЁН – НАМУНАИ БАРҚАСТАИ МАДАНИЯТИ АТИҚАИ ХАЛҚИ ТОҶИК	627
159.	Содиқов Сомон Раҳимқулович –	МИНТАҚАҲОИ ҚОЛИБИ САЙЁҲИИ ВОДИИ ЗАРАҒШОН	631
160.	Ташмуродов Равшан Суванович	«ТЕМУР ТУЗУКЛАРИ» ДА СОЛИҚ МАСАЛАЛАРИ БАЁНИ	636
161.	Турсунов Ф.А.	ДАР ҲОШИЯИ АСАРИ	639

МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРӢ ВА МАНБАЪШИНОСИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA

		Л.Н.ГУМИЛЕВ ЭТНОГЕНЕЗ ВА БИОСФЕРАИ ЗАМИН (ПЕРОМУНИ СИННУ СОЛИ МИЛЛАТ Ё УСУЛИ МУАЙЯНСОЗИИ ИНКИШОФИ ХАЛҚИЯТ ВА ЧАРО АБАДИЯТ НАСИБИ ОНҲО НАХОҲАД ШУД - ДАР ҚАРИЯИ ЗАМОН ВА ТАЪРИХ)	
162.	Темирова Гулирухсор	ТУРКИСТОН ЎЛКАСИДА МУДАРРИСЛАР ФАОЛИЯТИ ТАРИХИ	644
163.	Темирова Мунира Амиркуловна	ЭСКИ ТЕРМИЗ СИМОБКЎЗАЧАЛАРИНИНГ ТИПОЛОГИЯСИ	646
164.	Темиров Фаррух Умедович	САДРИДДИН АЙНИЙНИНГ ИЛМИЙ-ИЖОДИЙ ФАОЛИЯТИ – ЗАМОНДОШЛАРИ ХОТИРАСИДА	649
165.	Толибжонов Азиз	АБДУКАДЫР ШАКУРИ – ПЕРЕДОВОЙ ПРОСВЕТИТЕЛЬ НАРОДНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	653
166.	To'rayev A.I., Hayotov F.U.	XOTUN PODSHOH AYOL SIYUMOSIDAGI QANRAMON	657
167.	Тўраев А.И.	ЎҒУЗ ТУРКМАНЛАРНИ ЖОЙЛАШУВИ ВА ЭТНИК ТАРИХИГА БИР НАЗАР	660
168.	To'rayeva Guli Bahriddinovna	TURKISTON TO'PLAMI - NOYOV BIBLIOGRAFIK ASAR	662
169.	Тўраева Гули Бахриддиновна	Г. МЕЙЕНДОРФНИНГ “ОРЕНБУРГДАН БУХОРОГА САЁҲАТ” АСАРИ - БУХОРО АМИРЛИГИ ТАРИХИГА ДОИР ҚИММАТЛИ МАНБА	665
170.	Turdiyev Bekruz Sobirovich	UZBEKISTAN - TAJIKISTAN: ON THE WAY TO A NEW STRATEGIC PARTNERSHIP	669
171.	Tursunqulov Sanjar Dilmurod o'g'li	XX-CENTURY 1900-1960 SPANISH LITERATURE	671
172.	Турсунов Назирчон Очилевич, Исомитдинов Жорабек Бобобекович	ИНЪИКОСИ БАЪЗЕ ВОҚЕЪАҲОИ ИҚТИМОИВУ СИЁСӢ ВА ЭТНИКИИ МИНТАҚАҲОИ МУХТАЛИФИ ТОҶИКИСТОН АЗ ҶОНИБИ ОЛИМОНИ РУС ДАР ИБТИДОИ СОЛҲОИ 90-УМИ АСРИ XX	675
173.	Турсунов Назирчон Очилевич, Шарипов Муҳаммад Маъруфович	РИСОЛАИ «ОДОБ-УЛ-ҲАРБ ВА-Ш- ШУҶОАТ» - И ФАХРИДДИН МУБОРАКШОҲ – САРЧАШМАИ ТАЪРИХӢ РОҶЕЪ БА ИЛМИ ҲАРБ ВА САНЪАТИ ҲАРБИИ ТОҶИКОН	679

**МАСОҒЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРҲИ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ
ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL
HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA**

174.	Убайдуллоев Аҳрорҷон Қаюмов Саидмурод	ТАРБИЯ ЧИСТ?	683
175.	Убайдуллоев Аҳрорҷон, Норцигитов Равшанбек,	ИСТИҚЛОЛИЯТИ ДАВЛАТӢ ВА ПЕШВОИ ВАҲДАТОФАР	687
176.	Убайдуллоев Аҳрорҷон, Қаюмов Саидмурод,	НАҚШИ БУЗУРГИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ ДАР РУШДИ МАОРИФИ КИШВАР	689
177.	Убайдуллоев Аҳрорҷон,	НИЗОМИ САЛОҲИЯТНОКИИ ТАЪЛИМ ВА ДУРНАМОИ ОН	694
178.	Умаров Бахтишод	БУХОРО ВОҲАСИ ТУРАР- ЖОЙЛАРИ	699
179.	Utayeva Feruza Xolmamatovna	BUKHORODA TO'QIMACHILIK SANOATINING RIVOJLANISHIDA YUTUQ VA MUOMMOLAR	702
180.	Утамуродова М.А.,	ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИЁМОВ МНЕМОТЕХНИКИ В РАЗВИТИИ МОНОЛОГИЧЕСКОЙ РЕЧИ У СТУДЕНТОВ	707
181.	Утемуратов Махмут Ажимуратович, Қахрамонова Жансая Бегали қизи,	АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРАВОВОЙ ПСИХОЛОГИИ И ПРАВОВОЙ ИДЕОЛОГИИ В СОВРЕМЕННОЕ ВРЕМЯ	712
182.	Ҳайитбоева М.А., Собитов Р.Ш.	ИСЛОМ ВА ТЕРРОР БО ҲАМ БЕГОНААНД	715
183.	Ҳакимова С.	УСУЛҲОИ ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯ ДАР МАКТАБҲОИ НИЗОМИЯ	717
184.	Хамраева Танзиля Равильевна,	ИСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЕ НАСЛЕДИЕ УЗБЕКИСТАНА (на примере города Бухары)	723
185.	Ҳасанова М.И.	МАРОСИМИ ТҶИИ АРҶСИ ДАР ХУҶАНД	727
186.	Khasanova Khalida Fattayevna,	EXAMPLES OF IMPLEMENTATION OF INTERDISCIPLINARY CONNECTIONS	730
187.	Холиқзода Абдухолиқ	САҲМИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ ДАР БАЛАНД БАРДОШТАНИ МАҚОМИ АБӢАБДУЛЛОҲИ РӢДАКӢ	734
188.	Холиқова Рахбар Эргашевна	МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК ВА ДИНИЙ БАҲРИКЕНГЛИК- ИЖТИМОИЙ ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛ	736
189.	Хамдамов Ислон Акрамович	ПРОИЗВЕДЕНИЕ МИРЗО УЛУГБЕКА «ЗИДЖ» КАК ОСНОВНОЙ АСТРОНОМИЧЕСКИЙ СПРАВОЧНИК	741
190.	Холиқова Рахбар	САМИМИЯТ САРЧАШМАСИДАН	745

**МАСОИЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРӢ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ
ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И
ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL
HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA**

	Эргашевна	БАҲРАМАНДЛИК	
191.	Холмуминов Хусан Эшмуминович Жовлиева Нодира Бахтиёр қизи	СУРХОНДАРЁ ВОҲАСИДА ХУНАРМАНДЧИЛИК СОҲАСИ ТАРИХИДАН.	775
192.	Ҳошимова Ш.Ф. Маҳмудов О.Р.	НАҚШИ МУНОСИБАТИ САЛОҲИЯТНОКӢ ВА ТАШАККУЛИ ДОНИШИ АМАЛИИ ХОНАНДАГОН ДАР ТАЪЛИМИ ТАЪРИХ	77
193.	Ҳошимова Шафоат Файзуллоевна	НАҚШИ БОНУИ ҲУНАРМАНД ДАР РУШТИ ТИҶОРАТ	783
194.	Ҳалимова Азиза Амирхоновна –	МУОДИЛИ ЗАРБУЛМАСАЛҲОИ ЧИНӢ БО ТОЧИКӢ ВА ИСТИФОДАИ ОН ҲАНГОМИ ТАРҶУМА	788
195.	Ҷино Абдулсаттор,	ЗАМИНАҲОИ НАВИШТА ШУДАНИ «ТАЪРИХИ ҶАҲОНГУШОЙ»-И АТОМАЛИКИ ҶУВАЙНӢ	790
196.	Шамсиева З.А. - Бухоро (Ўзбекистон)	МАНБАЛАР БУҲОРО ВОҲАСИ НИКОҲ ТӢЙИ МАРОСИМЛАРИ ХУСУСИДА	793
197.	Шукуров Фозилчон,	ОБРАЗИ “ШИША” ДАР АДАБИЁТИ МУМТОЗИ ТОЧИК	796
198.	Шарифов Ғайрат Зарифович	"ЗАФАР-НОМА-ЙИ ХУСРАВӢ" САРЧАШМАИ ТАЪРИХИИ ДАВРАИ ҲУКМРОНИИ АМИР НАСРУЛЛОҲ	798
199.	Шарипов Ш.	КАЗИЙСКИЕ ДОКУМЕНТЫ - УНИКАЛЬНЫЕ ИСТОЧНИКИ ПО ИСТОРИИ СРЕДНЕВЕКОВОЙ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	804
200.	Шарипова Муътабар	ИСТОРИЧЕСКИЙ ЭКСКУРС ПО ЛИТЕРАТУРНОМУ НАСЛЕДИЮ ХАДЖА АБДУЛЛАХА АНСОРИ	806
201.	Шарифиён Муқаддас Холиқзода,	МУСТАҚИЛИЯТНОКӢ ДАР ДАРСҲОИ ЗАБОНИ МОДАРӢ- ОМИЛИ МАЪРИФАТНОКИИ МАКТАБИЁНИ ХУРДСОЛ	809
202.	Shirinov Anvar Qanoatovich	THE RECENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF HUMAN CAPITAL IN CENTRAL ASIA	813
203.	Бўриев Сулаймон Бўриевич Шаропова Шахноза Рахматиллоевна-	ОЧИҚ СУВ ҲАВЗАЛАРИДАГИ ГИДРОБИОНТЛАР ЎРГАНИЛГАНЛИК ТАРИХИ ВА УЛАРНИ КўПАЙТИРИШ БИОТЕХНОЛОГИЯСИ	817
204.	Шарифова ГулпарӢ,	ШОДМОН ВОҲИДОВ - ТАРҶУМОНИ ШЕЪРҲОИ УСТОД РӢДАКӢ БО ЗАБОНИ ЎЗБЕКӢ	819

МАСОЛИ МУБРАМИ ТАЪРИХ, ТАЪРИХИ МАДАНИЯТ, ТАЪРИХНИГОРӢ ВА МАНБАЪШИНОСИИ ТАЪРИХИ ХАЛҚҲОИ ОСИЁИ МИЁНА/ АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ, ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ, ИСТОРИОГРАФИИ И ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЯ ИСТОРИИ НАРОДОВСРЕДНЕЙ АЗИИ/ TOPICAL PROBLEMS OF THE HISTORY, CULTURAL HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDIES OF THE HISTORY OF THE PEOPLE OF CENTRAL ASIA

205.	Шодиева Солиевна Шахло	“ЁШ ТУРКЛАР” ИНҚИЛОБИДАН СЎНГ БУХОРОДА УСМОНИЙЛАР ТАЪСИРИНИНГ ОШИБ БОРИШИДА МАТБУОТ НАШРЛАРИНИНГ ӮРНИ	823
206.	Шодизода Часурҷони Муллоқурбон,	ҲУНАРМАНДИИ САРАЗМИЁН – НАМУНАИ БАҶАСТАИ МАДАНИЯТИ МОДДИИ ХАЛҚИ ТОҶИК	827
207.	Шодмонова Гулизор Фарход қизи	ӮРТА ОСИЁДА ҲАРБИЙ САНЪАТНИНГ ТАРАҚҚИЁТИ ТАРИХИ (қадимги ва илк ӯрта асрлар даври)	829
208.	Шоев Иззатулло,	РЕФОРМА УПРАВЛЕНИЯ ТУРКЕСТАНСКИМ ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРСТВОМ В НАЧАЛЕ XX В	832
209.	Ergashev Amonovich Avaz	SOVET HOKIMIYATI DAVRIDA BUXORODA MADANIY HAYOT	836
210.	Эркаев Сафар Абдулхайрович, Алишер Аминов, Истамкулов Джамшед, Курбанов Самандар Искандарович,	АЗ ТАЪРИХИ ИЛМИ ТИББИ ҚАДИМАИ ФОРСУ ТОҶИК ВА ТАБОБАТИИ МАРДУМИИ ТОҶИКОН	838
211.	Эркаева Нигора Сафаровна, Шоев Алмосшо Набатович Эркаев Сафар Абдулхайрович	АЗ ТАЪРИХИ ТЕХНОЛОГИЯИ ТАЙЁР КАРДАНИ ДОРУҲО ДАР АСРҲОИ МИЁНА	844
212.	Эшмӯминов Озодбек Зиёдулла ӯғли, Эрмуратов Эргаш Чоршанби ӯғли,	СУРХОНДАРЁ ВОҲАСИ АҲОЛИСИ ДЕМОГРАФИК ЖАРАЁНЛАРИ (1930-1950ЙЙ.)	847
213.	Юлдошева Бибиражаб Миржоновна	БУХОРО ШАҲАР МАДАНИЯТИНИНГ ЯРАТУВЧИСИ ЗАРАФШОН ДАРЁСИ ЭКОТАҲДИД ҚУРШОВИДА	850
214.	Юсупова Мусабе Исломовна,	ИНЪИКОСИ ВОҶЕАҲОИ ТАЪРИХӢ ДАР НАҚЛҲОИ ФОЛКЛОРИИ ДОСТОНИ «ЛЕНИНОБОД»-И РАҲИМ ҶАЛИЛ ВА МУҲИДДИН АМИНЗОДА	855
215.	Юсупова М.Ӯ. -	БУХОРО ВАҲАСИ МАВСУМИЙ МАРОСИМ ТАОМЛАРИ ВА УЛАРИНИНГ ТАЛҚИНИ	859
216.	Янгибоева Дилноза Ӯктамовна	МАДАНИЙ ВА ТАРИХИЙ МЕРОС ТАДҚИҚОТЧИСИ	861

217.	Ачилов Нуриддин Абдуғаффорович, Жўраев Феруз Рустам ўғли	МИЛЛИЙ- МАЪНАВИЙ ҚАДРИЯТЛАРНИНГ ТАЪЛИМ ЖАРАЁНЛАРИДАГИ АҲАМИЯТИ.	863
218.	Мундарижа		866

МАВОДИ анҷумани илмӣ-амалии байналмилалӣ “Масоили мубрами таърих, фарҳанг, таърихнигорӣ ва манбаъшиносии халқҳои Осиеи Миёна”, дар Донишқадаи омӯзгорӣи Тоҷикистон дар шаҳри Панҷакент, ба муносибати 60 солагии доктори фанҳои таърих, профессор Воҳидов Шодмон Ҳусейнович – Панҷакент, 2021. – 884 с.

Мухаррири масъул/ Ответственный редактор:
Шодмон Воҳидов

Мухаррир:
Гулпарӣ Шарифова

Мухаррирони бадеӣ:
Шодмон Воҳидов
Алиҷон Маҳмаёров

Мухаррири техникӣ:
Алиҷон Маҳмаёров

Шумораи маҷалла дар таҳририяти рӯзномаи “Махзани илм”и ДОТ дар ш. Панҷакент (иҷозатномаи Вазорати фарҳанги ҚТ, № 0323/рз аз 28 январи соли 2019) ба чоп омода карда шуда аст.

Нашри ротопринтӣ.

Қоғази офсетӣ. Ҳуруфи Times New Roman Tj. Ҷузъи чопии шартӣ 50.
Адади нашр 200.

Ба чоп 25.12.2021 имзо шуд. Супориши № 8.

Баъзе фикр ва хулосаҳои дар маҷмӯа омада бо нуқтаи назари таҳририят созгор наомаданаҷ мумкин аст. Барои дурустии иқтибос, ҳавола ва пайнавиштҳо дараҷаи илмӣ, услуб ва баёни мақолаҳо муаллифҳо масъуланд.

Мнение редколлегии не всегда совпадает с мнением авторов. За достоверность цитат и ссылок, научный уровень, стилистику статей ответственные авторы.

The opinion of the editorial board does not always coincide with the opinion of the authors. Authors are responsible for the reliability of citations and references, the scientific level, and the style of articles.

Дар асоси қарори Шӯрои олимони Донишқадаи омӯзгорӣи Тоҷикистон дар шаҳри Панҷакент ба нашр тавсия дода шуд (суратчаласаи № 10 аз 28 декабри соли 2021).

